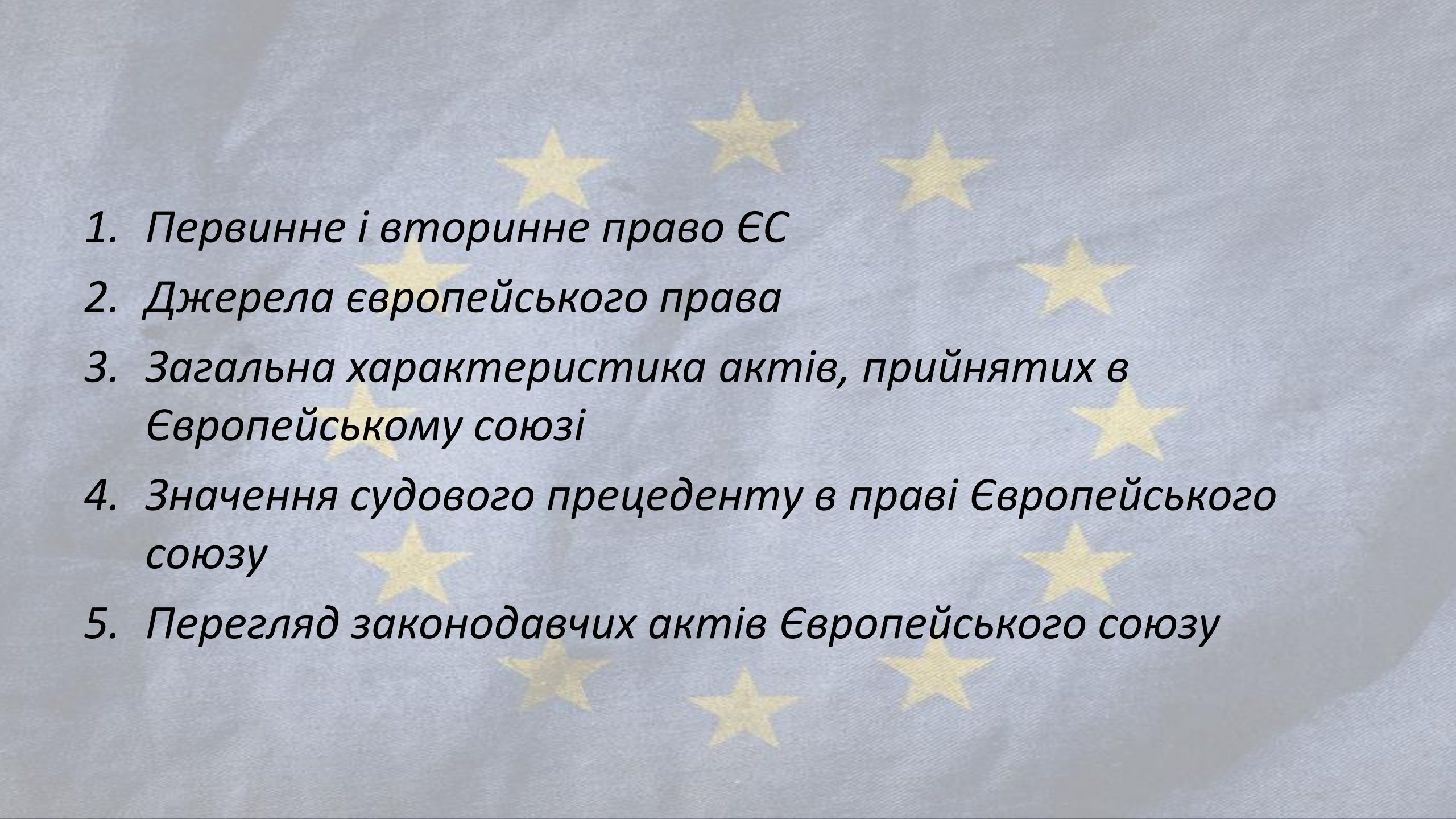

***ТЕМА 3: ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВА
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ЛЕКЦІЯ 2)***

-
1. *Первинне і вторинне право ЄС*
 2. *Джерела європейського права*
 3. *Загальна характеристика актів, прийнятих в Європейському союзі*
 4. *Значення судового прецеденту в праві Європейського союзу*
 5. *Перегляд законодавчих актів Європейського союзу*

Джерела:

1. [Договір про ЄС](#)
2. [Договір про функціонування ЄС](#)

ПЕРВИННЕ І ВТОРИННЕ ПРАВО ЄС

Право ЄС

Норми первинного (або основоположного) права – Установчі договори

• Договір про ЄС

• Договір про функціонування ЄС

Європейська хартія про захист прав людини і основних свобод

• Норми вторинного (або похідного) права.

Норми, прийняті інституціями Союзу в рамках їх повноважень

Норми третинного (комплементарного) права

угоди і конвенції, що укладаються державами-членами з метою реалізації приписів, з тих, що містяться в самих установчих договорах

угоди між інститутами, внутрішні регламенти інститутів, правові акти, які не підпадають під категорію, визначену в ст. ст. 288-292 Договору про функціонування ЄС (вказівки, інструкції, заяви, комюніке, декларації і т.д.)

Вертикальний зріз правової системи ЄС:

Первинне право займає чільне місце, визначаючи засади, цілі та форми інтеграції.

•Вторинне право носить похідний характер і створюється на його основі. Воно забезпечує повсякденне функціонування ЄС. Його норми не повинні суперечити первинному, а в разі колізії переважну силу мають норми первинного права.

•Третинне право доповнює вторинне, діючи в основному в сфері, яка перебуває поза прямим регулюванням інститутів. Переважно це сфера спеціальних компетенцій.

The image shows the flag of the European Union, which is a blue field with twelve five-pointed gold stars arranged in a circle. The flag is waving on a white flagpole against a clear, light blue sky. The text is overlaid on the lower right portion of the flag.

ДЖЕРЕЛА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Реформи ПС ЄС після Лісабонського договору:

•Ядром первинного права ЄС стали два засновницьких документа («Договори») - Договір про ЄС і Договір про функціонування ЄС;

•Судова практика (прецедентне право) ЄС відтепер формується Судом ЄС при збереженні наступності щодостарих прецедентів, сформульованих Судом Європейських співтовариств;

•Раніше видані правові акти інститутів ЄС, в яких зосереджена найбільша частина норм права ЄС, також залишаться в силі.

Додатковими елементами первинного права ЄС є:

• Договори про приєднання нових держав-членів до ЄС та додані до них акти про умови приєднання. З 1972 по 2005 р було підписано і набуло чинності сім таких договорів і актів;

• Договори про внесення поправок до установчих документів, звані в доктрині «ревізійними договорами». За слід ним ревізійним договором ЄС став Лісабонський договір 2007 р .; йому передували Ніццький договір 2001 року, Амстердамський договір 1997 року та т. д.

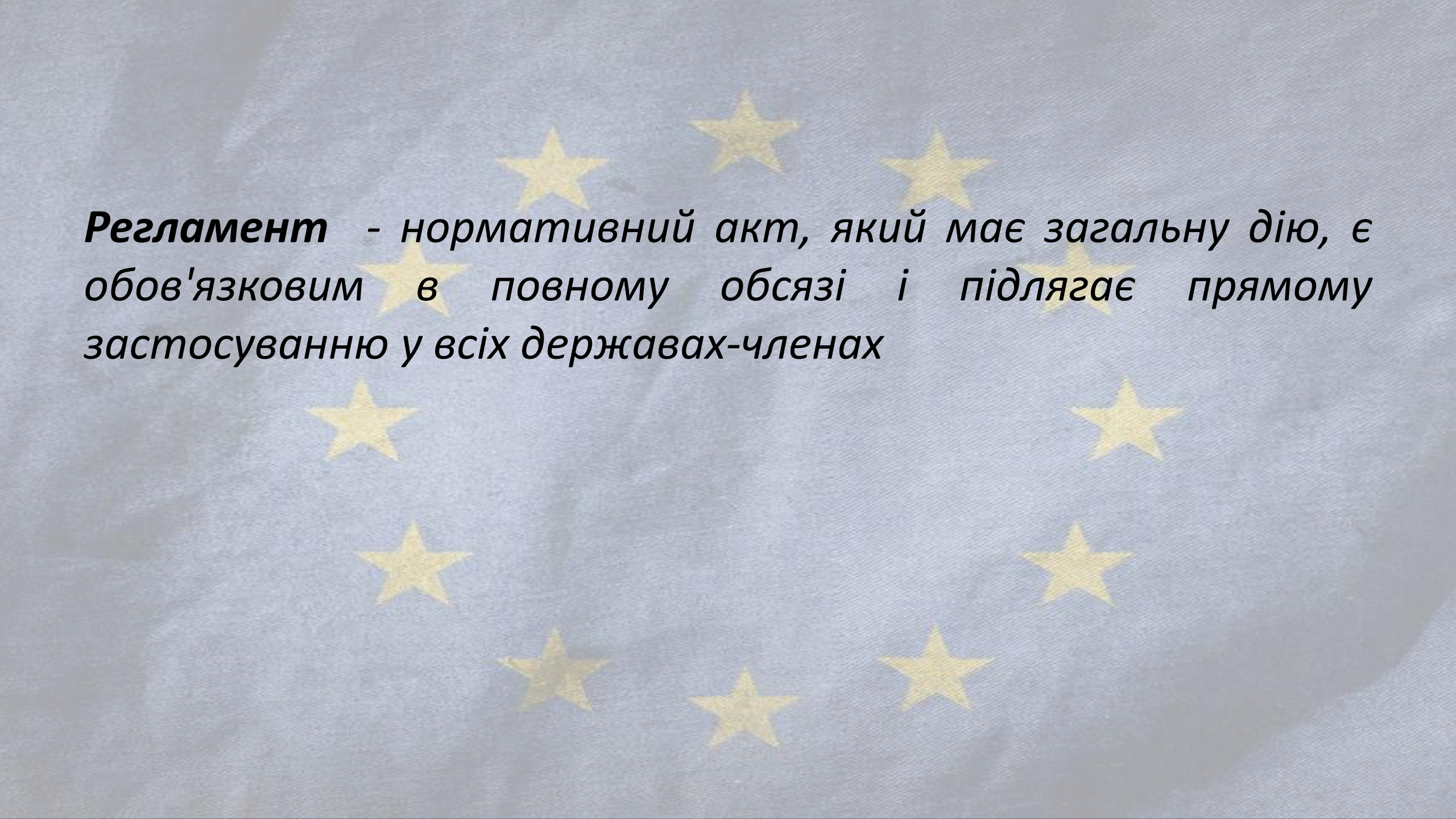
Види правових актів ЄС:

регламент;

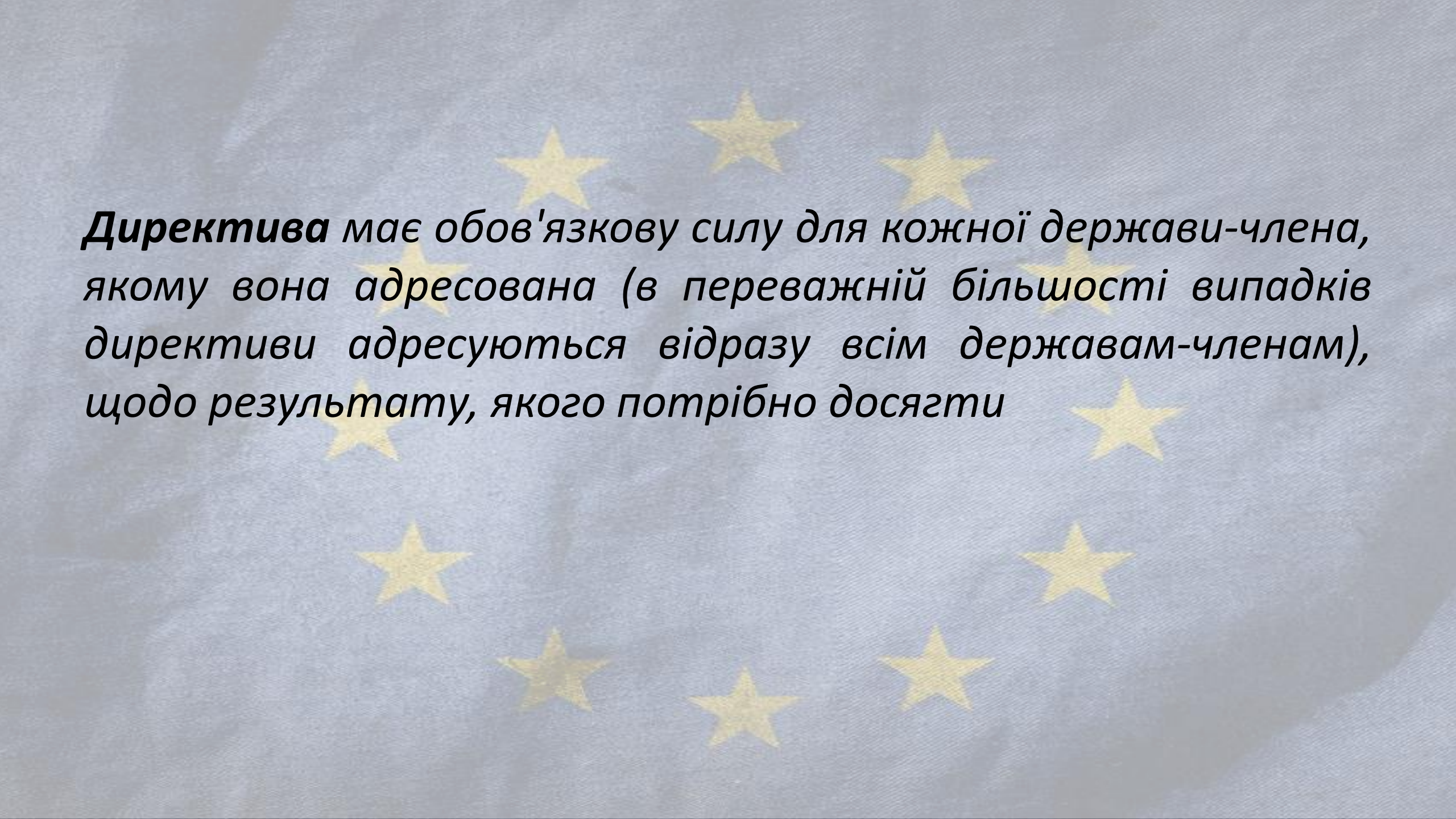
директива;

рішення;

***рекомендації
та висновки.***

Регламент - нормативний акт, який має загальну дію, є обов'язковим в повному обсязі і підлягає прямому застосуванню у всіх державах-членах

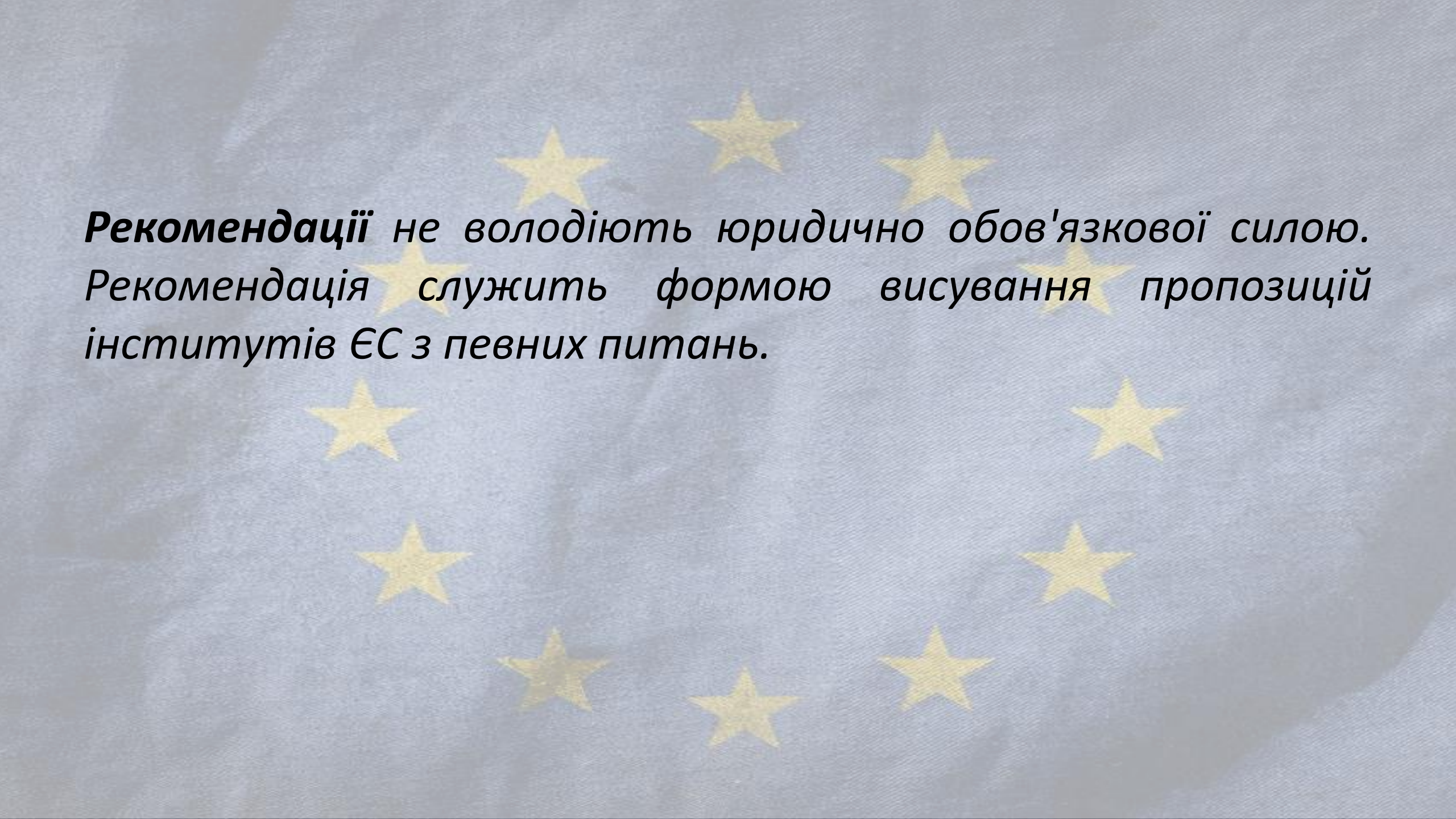

***Директива** має обов'язкову силу для кожної держави-члена, якому вона адресована (в переважній більшості випадків директиви адресуються відразу всім державам-членам), щодо результату, якого потрібно досягти*

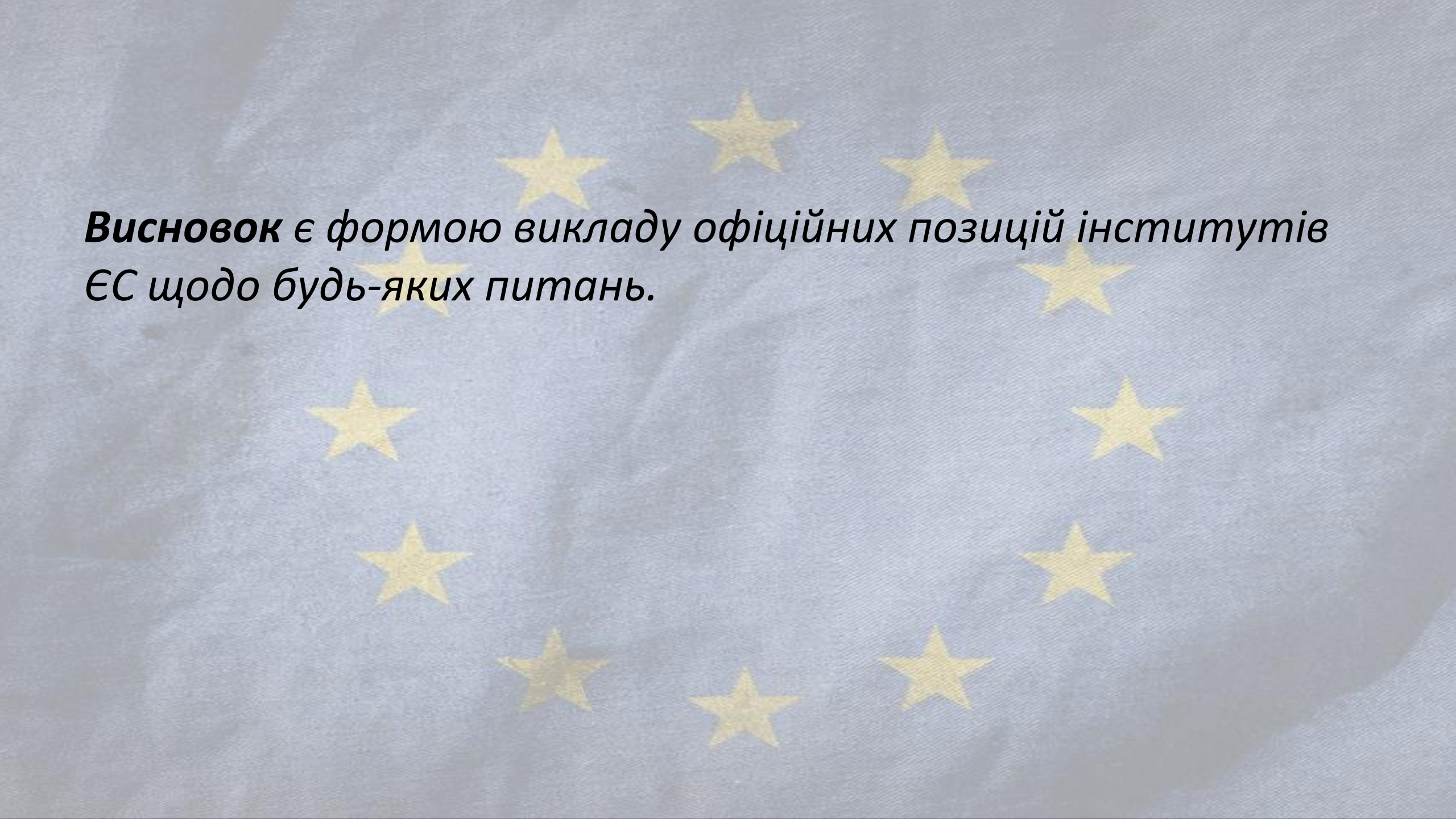
Рішення ЄС

- **Індивідуальні акти, що включають приписи, адресовані конкретним суб'єктам - державам-членам або приватним особам (наприклад, рішення Комісії про накладення штрафів на підприємства);**

- **Акти, що включають обов'язкові приписи, спрямовані широкому колу осіб і не спрямовані на уніфікацію або гармонізацію національного права. У формі рішень повинні оформлятися, наприклад, заходи у сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки (замість загальних стратегій, позицій, акцій), вказівки щодо фінансових чи інших практичних заходів ЄС, інструкції щодо вирішення організаційних питань, включаючи уточнення або зміну окремих положень установчих документів.**

*Рекомендації не володіють юридично обов'язковою силою.
Рекомендація служить формою висування пропозицій
інститутів ЄС з певних питань.*

Висновок є формою викладу офіційних позицій інститутів ЄС щодо будь-яких питань.

Непоіменовані акти ЄС

**резолюції
Європейського
парламенту та
Ради**

повідомлення

білі книги

**зелені книги
Європейської
комісії**

**кодекси
поведінки**

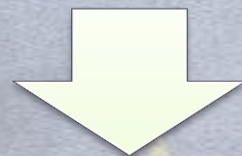
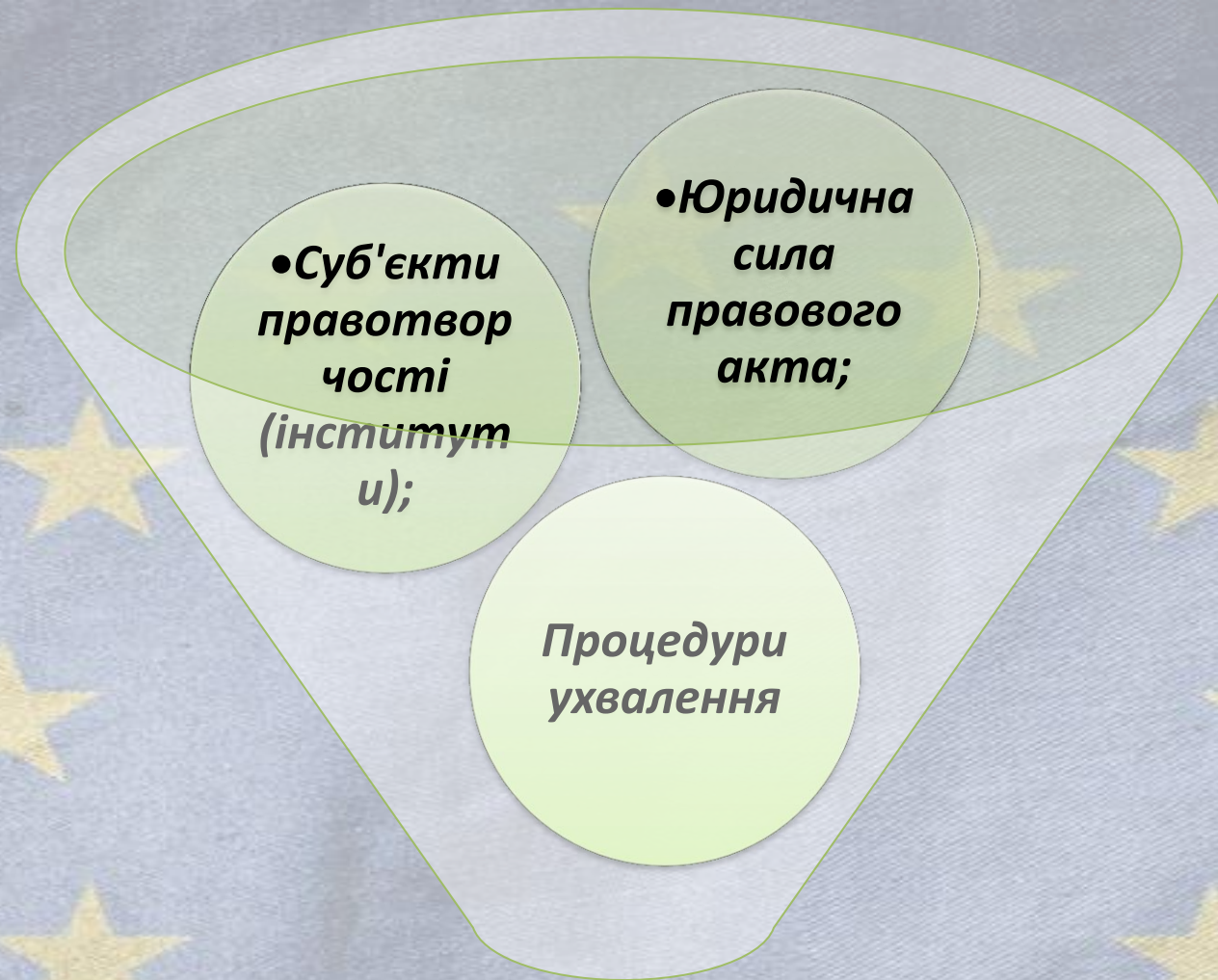
**«орієнтири»
Європейського
центрального
банку**

**внутрішні
регламенти**

**міжінституційні
угоди**

The image shows the flag of the European Union, which is a blue field with twelve five-pointed gold stars arranged in a circle. The flag is waving on a white flagpole against a clear blue sky. The text is overlaid on the lower right portion of the flag.

***ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АКТИВ,
ПРИЙНЯТИХ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ***

**Законодавчі та
незаконодавчі акти**

Характеристики законодавчого акта:

•Правовий акт прийнято в формі регламенту, директиви або рішення і він має юридично обов'язкову силу. Рекомендації та висновки як документи, що не мають подібної сили, законодавчими актами ЄС не визнаються;

•Правовий акт прийнято Європейським парламентом і Радою ЄС. Якщо документ виданий в формі регламенту, директиви або рішення будь-якого іншого інституту (наприклад, Європейської ради, Комісії або Європейського центрального банку), то він не вважається законодавчим актом;

Правовий акт прийнято в результаті «звичайної законодавчої процедури» або «спеціальної законодавчої процедури».

Незаконодавчі акти ЄС:

•Юридично обов'язкові акти (регламенти, директиви, рішення) Європарламенту і Ради ЄС, для прийняття яких установчі документи не передбачають використання загальної або спеціальної законодавчої процедури;

•Юридично обов'язкові акти інших інститутів ЄС: регламенти, директиви, рішення Європейської комісії, регламенти і рішення Європейського центрального банку; рішення Європейської ради;

•Рекомендації та висновки як акти, що не мають юридично обов'язкової сили, незалежно від інституту, що їх прийняв.

Особливі види незаконодавчих актів:

•Делеговані акти: юридично обов'язкові акти загальної дії, що видаються Комісією на підставі повноважень, які надані (делеговані) їй в законодавчому акті, прийнятому Європейським парламентом і / або Радою ЄС.

Виконавчі (імплементаційні) акти: акти, прийняті Комісією або, в окремих випадках, Радою ЄС з метою забезпечення єдиних умов втілення в життя (виконання) регламентів, директив, рішень ЄС.

***ПЕРЕГЛЯД ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ***

Внесення змін до установчих договорів ЄС

До прийняття Лісабонського договору (2007)

Спільна згода всіх-держав-членів ЄС

«Господарі угод»

Після прийняття Лісабонського договору

Спільна згода всіх держав-членів ЄС

Згода інституцій ЄС

© Славко А.С., 2017